

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 14.05.1998, sp. zn. 6 Tz 54/98, ECLI:CZ:NS:1998:6.TZ.54.1998.1

Číslo: 37/1999

Právní věta: Jestliže stran jednoho dílčího útoku pokračujícího trestného činu nebyl dán poškozenou osobou souhlas k trestnímu stíhání obviněného ve smyslu § 163a tr. ř., nelze pro tento dílčí útok trestní stíhání zastavit, neboť tím by došlo k zastavení trestního stíhání pro celý skutek. Správný postup je takový, že podle stadia řízení není dílčí skutek do sdělení obvinění, obžaloby či rozsudku vůbec pojat, anebo je z nich vypuštěn.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 14.05.1998

Spisová značka: 6 Tz 54/98

Číslo rozhodnutí: 37

Číslo sešitu: 6

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Zastavení trestního stíhání

Předpisy: 140/1961 Sb. § 89 odst. 3 141/1961 Sb. § 11 odst. 1 písm. h)
§ 163a
§ 172 odst. 1 písm. d

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud České republiky zrušil ke stížnosti pro porušení zákona usnesení okresního státního zástupce Plzeň – město ze dne 29. 9. 1997 sp. zn. 3 Zt 466/97 a okresnímu státnímu zástupci Plzeň – město přikázal, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Vyšetřovatel Policie České republiky, Městského úřadu vyšetřování v Plzni sdělil dne 25. 4. 1997 pod čj. ČVS: MVV-674/V-97 podle § 160 odst. 1 tr. ř. J. Z. obvinění z trestných činů krádeže podle § 247 odst. 1 písm. b), odst. 2 tr. zák. a poškozování cizí věci podle § 257 odst. 1 tr. zák. na tom skutkovém základě, že:

-dne 12. 4. 1997 se v P. po rozbití skleněné výplně balkónových dveří vloupal do objektu F., zdravotnického zařízení L., poté z chodby vyrazil dveře do vrátnice a za pomoci nalezených klíčů vnikl do ordinací dr. K., dr. B. a dr. J., přičemž z ordinací odcizil věci v hodnotě cca 60 000 Kč a na zařízení vznikla škoda 1000 Kč,

-dne 14. 4. 1997 se v P. po rozbití skleněné výplně balkónového okna vloupal do ordinace F., zdravotnického zařízení L., kde odcizil věci v hodnotě cca 16 400 Kč a na zařízení způsobil škodu 550 Kč,

-dne 15. 4. 1997 se v P. po rozbití skleněné výplně okna vloupal do novinového stánku majitele OK B. v P. a ze stánku odcizil věci v hodnotě cca 1540 Kč a na zařízení vznikla škoda 460 Kč,

-dne 17. 4. 1997 se v P. po rozbití skleněné výplně prodejního okna vloupal do stánku Ovoce - zelenina majitelky D. T. a ze stánku odcizil věci v hodnotě cca 6000 Kč a na zařízení stánku vznikla škoda cca 2000 Kč,

-dne 22. 4. 1997 se v P. na konečné tramvajové linky po rozbití skleněné výplně výlohy vloupal do stánku 1. Novinové v P., přičemž ze stánku nic neodcizil a na zařízení způsobil škodu 3000 Kč,

-dne 25. 4. 1997 se v P. vloupal po rozbití skleněné výplně prodejního okna do stánku Ovoce - zelenina majitelky D. T. a ze stánku odcizil hotovost v mincích cca 200 Kč a na zařízení vznikla škoda 5000 Kč.

Vyšetřovatel Policie České republiky, Městského úřadu vyšetřování v Plzni sdělil dne 2. 6. 1997 pod čj. ČVS: MVV-674/10-97-SP podle § 160 odst. 1 tr. ř. J. Z. a K. V. obvinění z trestného činu krádeže podle § 247 odst. 1 písm. a), b) tr. zák. na tom skutkovém základě, že dne 5. 4. 1997 provedli v obci N. vloupání do novinového stánku T., a to po vypáčení čelní krycí plechové desky a rozbití skleněné výplně okna, ze kterého následně odcizili různé druhy cigaret v hodnotě cca 7163 Kč, vše ke škodě majitelky stánku Z. G. Sdělení obvinění bylo J. Z. doručeno poštou dne 5. 6. 1997.

V uvedené věci byli kromě obviněného J. Z. trestně stíháni pro obdobnou trestnou činnost i obvinění T. M., M. T., K. V. a J. H.

Po skončení vyšetřování bylo usnesením okresního státního zástupce Plzeň - město ze dne 29. 9. 1997 sp. zn. 3 Zt 466/97 podle § 172 odst. 1 písm. d) tr. ř. zastaveno trestní stíhání obviněného J. Z., stíhaného pro trestný čin krádeže podle § 247 odst. 1 písm. a), b) tr. zák., spáchaného ve spolupachatelství podle § 9 odst. 2 tr. zák. Tohoto deliktu se měl dopustit tím, že společně s K. V. dne 5. 4. 1997 v N. vypáčil čelní krycí plechovou desku a rozbil skleněnou výplň okna novinového stánku T. a ke škodě majitelky Z. G. odcizil různé druhy cigaret v hodnotě 7163 Kč a vloupáním způsobil další škodu ve výši 310 Kč. Pouze pro úplnost lze konstatovat, že vzhledem k výsledkům vyšetřování byly v usnesení upřesněny skutkové okolnosti ve vztahu ke sdělenému obvinění ze dne 2. 6. 1997. Usnesení nabylo právní moci dne 10. 10. 1997.

Okresní státní zástupce Plzeň - město podal dne 30. 9. 1997 sp. zn. 3 Zt 466/97 u Okresního soudu Plzeň - město obžalobu na J. Z. pro trestný čin krádeže podle § 247 odst. 1 písm. a), b) tr. zák., spáchaný ve spolupachatelství podle § 9 odst. 2 tr. zák., a dále pro trestný čin krádeže podle § 247 odst. 1 písm. b), odst. 2 tr. zák., částečně spáchaný ve spolupachatelství podle § 9 odst. 2 tr. zák., a trestný čin poškozování cizí věci podle § 257 odst. 1 tr. zák. Obžaloba byla podána pro obdobnou trestnou činnost i na spoluobviněné T. M., M. T. a K. V.

Okresní státní zástupce Plzeň - město vzal přípisem ze dne 3. 10. 1997 sp. zn. 3 Zt 466/97, který byl Okresnímu soudu Plzeň - město doručen dne 6. 10. 1997, zpět obžalobu ohledně obviněného J. Z.

Proti usnesení okresního státního zástupce Plzeň - město ze dne 29. 9. 1997 sp. zn. 3 Zt 466/97 podala ministryně spravedlnosti dne 9. 4. 1998 stížnost pro porušení zákona v neprospěch obviněného J. Z. V písemném zdůvodnění konstatuje, že obviněný se v průběhu jednoho měsíce dopustil více útoků na cizí majetek s cílem získat věci a finanční hotovost. Podle jejího názoru je

nutno toto jednání kvalifikovat jako pokračování v trestném činu podle § 89 odst. 3 tr. zák., neboť všechny dílčí útoky tvořily jediné jednání, které mělo i jediný následek. Útoky naplnily stejnou skutkovou podstatu, byly vždy vedeny se shodným záměrem obviněného získat majetkový prospěch, byly provedeny stejným způsobem v krátkém časovém období a týkaly se obdobných předmětů útoku. Rovněž zdůrazňuje, že rozhodnutím o zastavení trestního stíhání pro jeden z útoků porušil okresní státní zástupce ve prospěch obviněného zákon v ustanoveních § 89 odst. 3 tr. zák. a § 172 odst. 1 písm. d) tr. ř. Tímto pravomocným rozhodnutím je trestní stíhání obviněného pro totožný skutek vyloučeno. Pro útok vloupání ke škodě Z. G. je trestní stíhání obviněného nepřipustné z důvodů § 11 odst. 1 písm. h) tr. ř. V důsledku rozhodnutí okresního státního zástupce o zastavení trestního stíhání obviněného pro jeden z útoků pokračujícího trestného činu je současně vyloučeno podání obžaloby na jeho osobu i pro dalších šest útoků.

Závěrem stížnosti pro porušení zákona ministryně spravedlnosti navrhla, aby Nejvyšší soud podle § 268 odst. 2 tr. ř. vyslovil, že usnesením okresního státního zástupce Plzeň - město ze dne 29. 9. 1997 sp. zn. 3 Zt 466/97 byl ve prospěch obviněného J. Z. porušen zákon v ustanoveních § 89 odst. 3 tr. zák. a § 172 odst. 1 písm. d) tr. ř. Dále, aby podle § 269 odst. 2 tr. ř. napadené usnesení zrušil a potom postupoval podle § 270 odst. 1 tr. ř.

Nejvyšší soud z podnětu podané stížnosti pro porušení zákona a na podkladě spisového materiálu podle § 267 odst. 1 tr. ř. přezkoumal správnost výroku napadeného usnesení, jakož i řízení, které mu předcházelo, a shledal, že zákon porušen byl.

Podle § 89 odst. 3 tr. zák. se pokračováním v trestném činu rozumí takové jednání, jehož jednotlivé dílčí útoky vedené jednotným záměrem naplňují stejnou skutkovou podstatu trestného činu, jsou spojeny stejným nebo podobným způsobem provedení a blízkou souvislostí časovou a v předmětu útoku. Podle § 172 odst. 1 písm. d) tr. ř. vyšetřovatel zastaví trestní stíhání, je-li trestní stíhání nepřipustné.

Nejvyšší soud z trestního spisu zjistil, že při vydání napadeného usnesení nepostupoval okresní státní zástupce důsledně podle výše citovaných ustanovení zákona, jak důvodně namítá i ministryně spravedlnosti ve stížnosti pro porušení zákona. Mezi jednotlivými dílčími útoky jednání obviněného, jak jsou popsány vyšetřovatelem Policie České republiky, Městského úřadu vyšetřování v Plzni, ve sdělení obvinění J. Z. ze dne 25. 4. 1997 ČVS: MVV-674/V-97, a jednáním, pro které bylo jmenovanému týměž orgánem sděleno obvinění přípisem ze dne 2. 6. 1997 ČVS: MVV-674/10-97-SP, existují souvislosti předpokládané ustanovením § 89 odst. 3 tr. zák., aby mohlo být konstatováno, že se jedná o pokračování v trestném činu. Předně z důkazů obsažených ve spise vyplývá, že jednotlivé dílčí útoky obviněného (včetně jednání z 5. 4. 1997) byly vedeny jednotným záměrem a naplnily stejnou skutkovou podstatu trestného činu. Jednotný záměr obviněného (tzv. subjektivní souvislost) je možno vyvodit ze stejnorodého způsobu jeho jednání, neboť měl odcizovat stejné nebo obdobné předměty (např. peněžní hotovost, elektronické předměty a cukrovinky). Dále vyplývá i z objektivních souvislostí, jako je doba a místo spáchání jednotlivých dílčích útoků (např. některé objekty byly předmětem jeho útoků opakovaně). Obviněný měl svým dílčím činem vždy naplnit skutkovou podstatu trestných činů krádeže podle § 247 tr. zák., případně jeho pokusu podle § 8 odst. 1 tr. zák. a poškozování cizí věci podle § 257 tr. zák. Také způsob provedení jednotlivých dílčích útoků obviněným byl vždy stejný nebo podobný. Obviněný měl za pomoci násilí vniknout do cizích objektů (např. zdravotnických ordinací a prodejních stánků), kde měl odcizovat peníze a různé předměty. Z důkazů rovněž vyplývá blízká časová souvislost mezi jednotlivými útoky obviněného, neboť všechny měly být spáchány v měsíci dubnu 1997.

Okresní státní zástupce postupoval správně, když dospěl k závěru, že obviněný nemůže být stíhán pro útok vůči majetku Z. G. Jmenovaná poškozená v postavení družky otce obviněného nedala ve smyslu § 163a tr. ř. souhlas k trestnímu stíhání obviněného. Okresní státní zástupce však zřejmě

přehlédl skutečnost, že se jedná o pokračující trestný čin, kdy vloupání do stánku v N. je jedním ze sedmi dílčích útoků jednoho protiprávního jednání obviněného. Tím, že usnesením podle § 172 odst. 1 písm. d) tr. ř. trestní stíhání obviněného pro uvedený dílčí útok zastavil, zároveň zastavil jeho trestní stíhání pro celý skutek. Tato skutečnost vylučovala, aby po nabytí právní moci předmětného usnesení bylo u okresního soudu jednáno na podkladě podané obžaloby o zbývajících šesti útocích obviněného proti cizímu majetku. Proto byl v konečném důsledku v rozporu se zákonem zvýhodněn. Pouze pro úplnost lze konstatovat, že správný postup byl ten, že okresní státní zástupce měl v podané obžalobě vypustit dílčí útok obviněného vztahující se k poškozené Z. G. a současně v jejím odůvodnění uvést okolnosti, které ho k tomu vedly.

Vzhledem k uvedeným skutečnostem Nejvyšší soud podle § 268 odst. 2 tr. ř. vyslovil, že usnesením okresního státního zástupce Plzeň - město ze dne 29. 9. 1997 sp. zn. 3 Zt 466/97 a v řízení, které mu předcházelo, byl ve prospěch obviněného J. Z. porušen zákon v ustanoveních § 89 odst. 3 tr. zák. a § 172 odst. 1 písm. d) tr. ř. Protože byly splněny podmínky § 272 tr. ř. (ministerně spravedlnosti ve stížnosti pro porušení zákona podané do šesti měsíců od právní moci napadeného rozhodnutí navrhla postup podle § 269 odst. 2 až § 271 tr. ř. a Nejvyšší soud o této stížnosti rozhodl do tří měsíců od jejího podání), Nejvyšší soud podle § 269 odst. 2 tr. ř. napadené usnesení zrušil. Současně zrušil všechna další rozhodnutí na zrušené usnesení obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu. Poté Nejvyšší soud podle § 270 odst. 1 tr. ř. okresnímu státnímu zástupci Plzeň - město přikázal, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

Po zrušení napadeného usnesení se trestní věc obviněného J. Z. dostala do procesního stadia, jako před jeho vydáním, tj. kdy bylo vyšetřovatelem ukončeno vyšetřování. Úkolem okresního státního zástupce bude na podkladě důkazů zajištěných ve spise učinit ve věci nové rozhodnutí.